

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ “ЛЬВІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА”**

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №4

З дисципліни
«Дискретна математика»

Виконала:

Студентка групи КН-115

Рокицька Анастасія

Викладач:

Мельникова Н.І.

Львів – 2019р.

Тема: Основні операції над графами. Знаходження остова мінімальної ваги за алгоритмом Пріма-Краскала.

Мета роботи: набуття практичних вмінь та навичок з використання алгоритмів Пріма і Краскала.

Теоретичні відомості:

Теорія графів дає простий, доступний і потужний інструмент побудови моделей прикладних задач, є ефективним засобом формалізації сучасних інженерних і наукових задач у різних областях знань.

Графом G називається пара множин (V, E) , де V – множина вершин, перенумерованих числами $1, 2, \dots, n = v$; $V = \{v\}$, E – множина упорядкованих або неупорядкованих пар $e = (v', v'')$, $v' \in V$, $v'' \in V$, названих дугами або ребрами, $E = \{e\}$. При цьому не має примусового значення, як вершини розташовані в просторі або площині і які конфігурації мають ребра.

Неорієнтованим графом G називається граф у якого ребра не мають напрямку. Такі ребра описуються неупорядкованою парою (v', v'') . *Орієнтований граф (орграф)* – це граф ребра якого мають напрямок та можуть бути описані упорядкованою парою (v', v'') .

Упорядковане ребро називають *дугою*. Граф є *змішаним*, якщо наряду з орієнтованими ребрами (дугами) є також і неорієнтовані. При розв'язку задач змішаний граф зводиться до орграфа.

Кратними (паралельними) називаються ребра, які зв'язують одні і ті ж вершини. Якщо ребро виходить та й входить у дну і ту саму вершину, то таке ребро називається *петлею*.

Мультиграф – граф, який має кратні ребра. *Псевдограф* – граф, який має петлі. *Простий граф* – граф, який не має кратних ребер та петель.

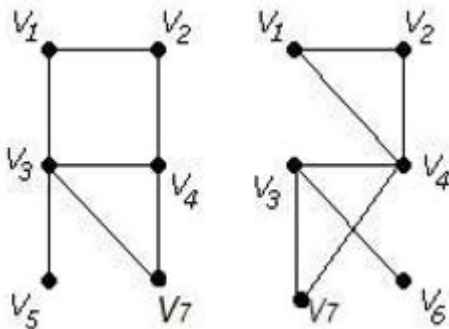
Варіант 13

Додаток 1:

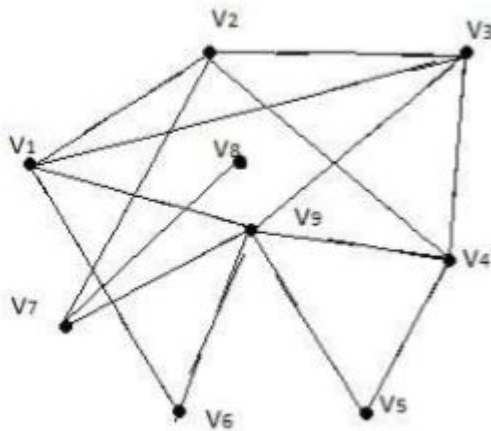
Завдання № 1. Розв'язати на графах наступні задачі:

1. Виконати наступні операції над графами:

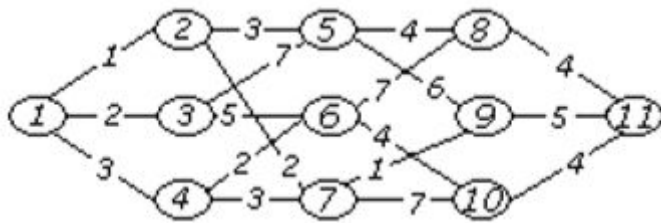
- 1) знайти доповнення до першого графу,
- 2) об'єднання графів,
- 3) кільцеву суму $G1$ та $G2$ ($G1+G2$),
- 4) розщепити вершину у другому графі,
- 5) виділити підграф A , що складається з 3-х вершин в $G1$ і знайти стягнення A в $G1$ ($G1 \setminus A$), 6) добуток графів.

2. Знайти таблицю суміжності та діаметр графа.

3. Знайти двома методами (Краскала і Прима) мінімальне остове дерево графа.

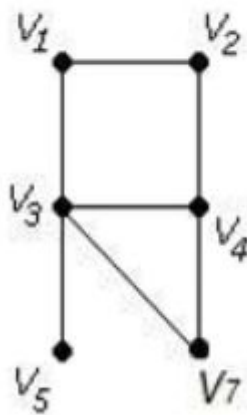

Розв'язання:

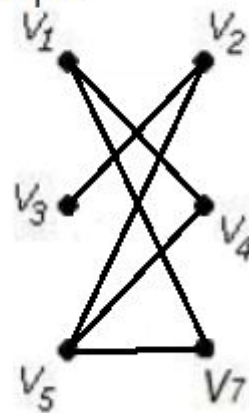
1.

1.

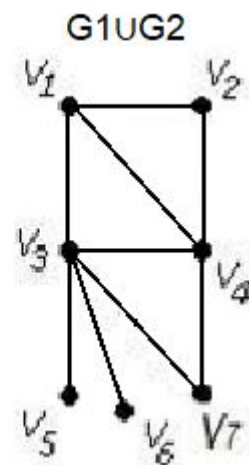
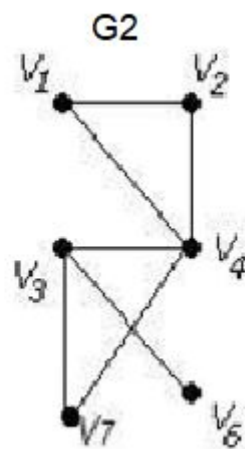
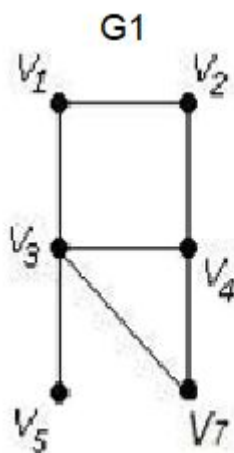
Граф:

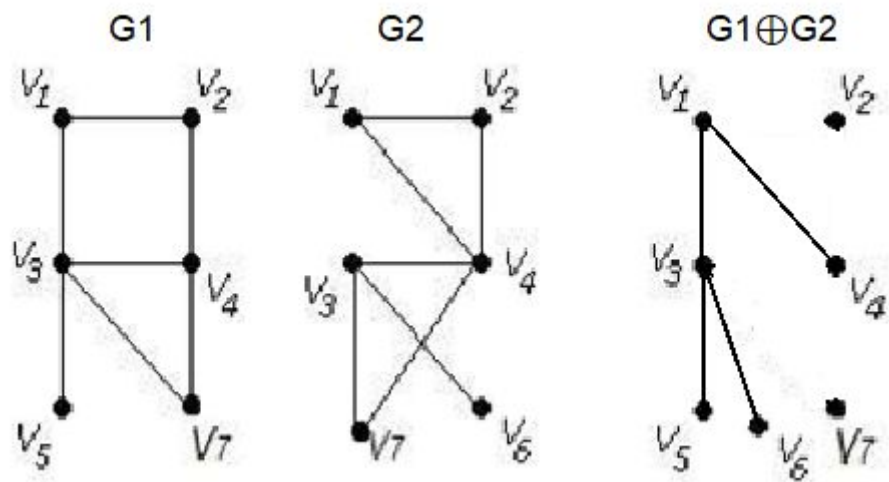
Операція доповнення до графа:

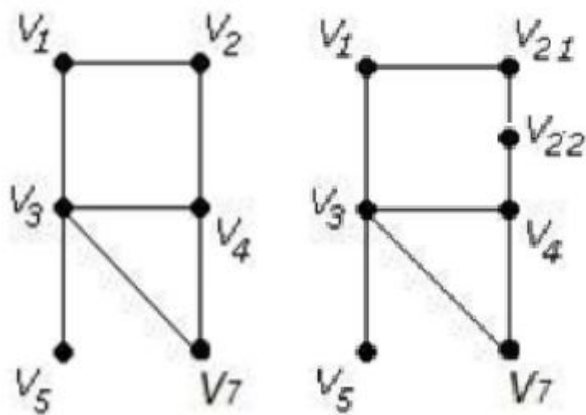
2.

3.

4. Розщеплення вершини V_2

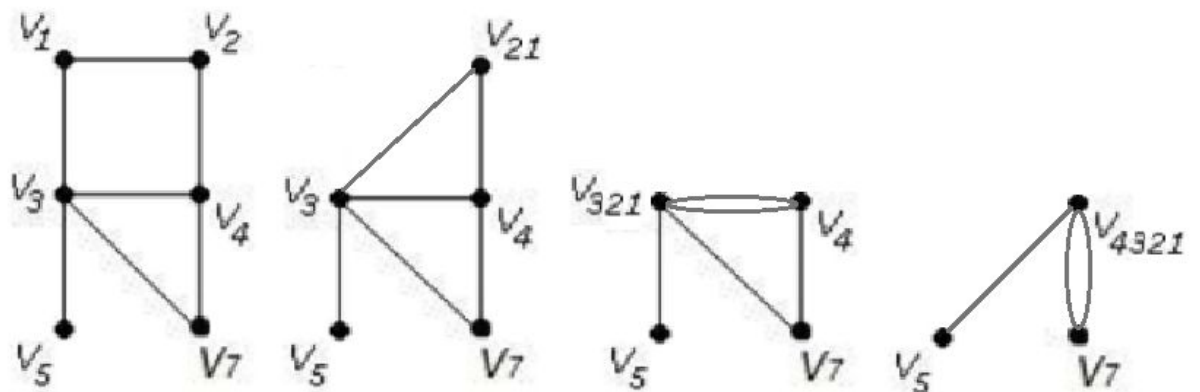

5.

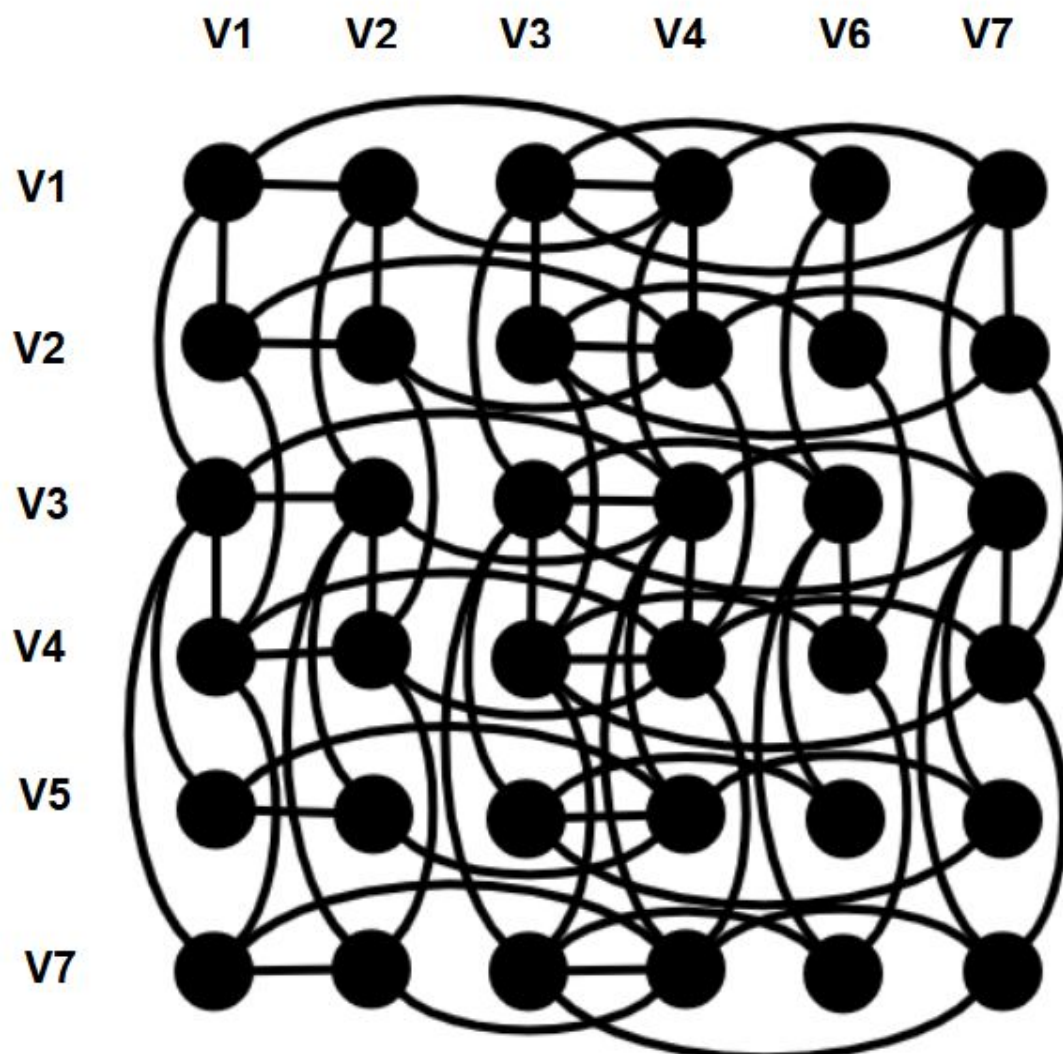
$G1: V1=\{V_1, V_2, V_3, V_4, V_5, V_7\}$

$A: V2=\{V_1, V_2, V_3\}$

$G1 \setminus A = \{V_4, V_5, V_7\}$

6. $G_1 \times G_2$

2. Матриця суміжності

	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9
V1	0	1	1	0	0	1	0	0	1
V2	1	0	1	1	0	0	1	0	0
V3	1	1	0	1	0	0	0	0	1
V4	0	1	1	0	1	0	0	0	1
V5	0	0	0	1	0	0	0	0	1
V6	1	0	0	0	0	0	0	0	1
V7	0	1	0	0	0	0	0	1	1
V8	0	0	0	0	0	0	1	0	0
V9	1	0	1	1	1	1	1	0	0

D=3 (V4->V2->V7->V8)

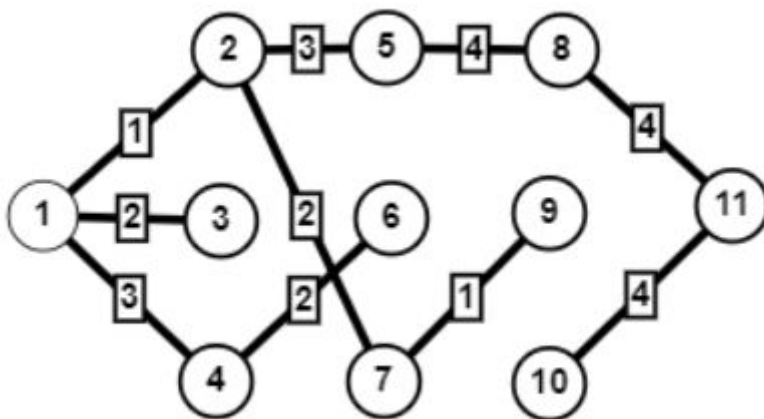
3.

Мінімальне остове дерево:

1. за методом Прима

$V=\{1,2,3,7,9,4,6,5,8,11,10\}$

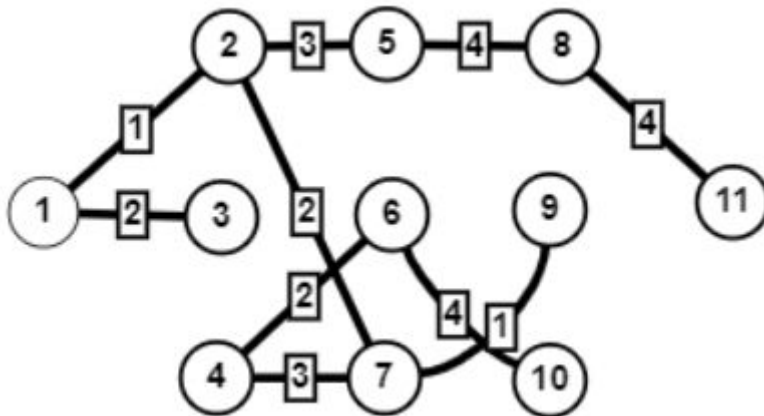
$E=\{(1,2),(1,3),(2,7),(7,9),(1,4),(4,6),(2,5),(5,8),(8,11),(11,10)\}$

2. за методом Краскала

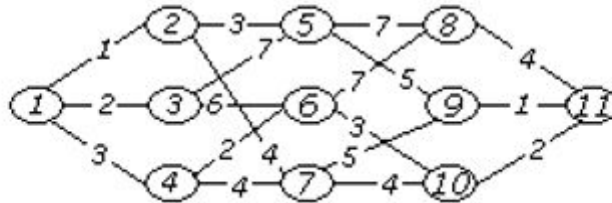
$V = \{1, 2, 7, 9, 3, 4, 6, 5, 10, 8, 11\}$

$E = \{(1, 2), (7, 9), (1, 3), (4, 6), (2, 7), (2, 5), (4, 7), (6, 10), (5, 8), (8, 11)\}$

Завдання №2

За алгоритмом Прима знайти мінімальне остове дерево графа. Етапи розв'язання задачі виводити на екран. Протестувати розроблену програму на наступному графі:

Код програми:

```
#include<iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
void main()
```

```
{
```

```
    setlocale(LC_ALL , "ukr");
```

```
    int a, b, i, j, min, ne = 1, mincost = 0;
```



```

int visited[15] = { 0 };//комп'ютерне подання множини вершин,
перевіряємо чи вершина графа вже була додана, щоб не було циклу
int path[15] = { 0 }; //шлях
int num = 0;

```

```

int n = 11;
int arr[12][12] = { {0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0},//матриця суміжності
                    {0,0,1,2,3,0,0,0,0,0,0},
                    {0,1,0,0,0,3,0,4,0,0,0},
                    {0,2,0,0,0,7,6,0,0,0,0},
                    {0,3,0,0,0,0,2,4,0,0,0},
                    {0,0,3,7,0,0,0,0,7,5,0},
                    {0,0,0,6,2,0,0,0,7,0,3},
                    {0,0,4,0,4,0,0,0,0,5,4},
                    {0,0,0,0,0,7,7,0,0,0,4},
                    {0,0,0,0,0,5,0,5,0,0,1},
                    {0,0,0,0,0,0,3,4,0,0,2},
                    {0,0,0,0,0,0,0,0,4,1,2}
                  };

```

```

int arr2[12][12];
for (i = 1; i < 12; i++)//та сама матриця суміжності але замість 0 999
    for (j = 0; j < 12; j++) {
        arr2[i][j] = arr[i][j];
        if (arr2[i][j] == 0)
            arr2[i][j] = 999;
    }

```

```

visited[1] = 1;//починаємо з 1 вершини
cout << "\n\tПошук мінімального остового дерева за методом Прима:
";
while (ne < n)
{
    for (i = 1, min = 999; i <= n; i++) {

```

```

        for (j = 1; j <= n; j++) {
            if (arr2[i][j] < min) {
                if (visited[i] != 0)
                {
                    min = arr2[i][j];
                    a = i;
                    b = j;
                }
            }
        }
    }
    if (visited[a] == 0 || visited[b] == 0)
    {
        path[num] = b;

        num++;
        ne++;
        mincost += min;
        visited[b] = 1;
        cout << "\n\t( " << a << ", " << b << ")";
    }
    arr2[a][b] = arr2[b][a] = 999;

}

```

```

cout << "\n\n";
cout << "\tV={";
cout << 1 << ", ";
for (int i = 0; i < n - 1; i++)
{
    cout << path[i];
    if (i < n - 2) cout << ", ";
}
cout << "}";
cout << "\n\tНайкоротший шлях = " << mincost;
cout << endl << endl;

```

```

}

```

Результат програми:

Пошук мінімального остового дерева за методом Прима:

(1, 2)
(1, 3)
(1, 4)
(4, 6)
(2, 5)
(6, 10)
(10, 11)
(11, 9)
(2, 7)
(11, 8)

$V=\{1, 2, 3, 4, 6, 5, 10, 11, 9, 7, 8\}$

Найкоротший шлях = 25